

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **T. T. H.**, zast. JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou, se sídlem Wenzigova 1871/5, Praha 2, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 6. 2018, č. j. CPR-11099-2/ČJ-2018-930310-V244, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 8. 2018, č. j. 13 A 72/2018 - 25,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 8. 2018, č. j. 13 A 72/2018 - 25, **se zrušuje.**

II. Rozhodnutí žalované ze dne 22. 6. 2018, č. j. CPR-11099-2/ČJ-2018-930310-V244, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti v celkové výši 20.570 Kč, k rukám její zástupkyně JUDr. Ireny Slavíkové, advokátky, se sídlem Wenzigova 1871/5, Praha 2, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Rozhodnutím ze dne 22. 6. 2018, č. j. CPR-11099-2/ČJ-2018-930310-V244, žalovaná zamítla odvolání a potvrdila rozhodnutí ze dne 2. 3. 2018, č. j. KRPA-81602-18/ČJ-2018-000022, kterým Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy (dále jen „prvoinstanční orgán“) podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb.,

o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, uložil žalobkyni správní vyhoštění a stanovil dobu, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce jednoho roku, která podle § 118 odst. 1 naposledy uvedeného zákona počíná okamžikem, kdy žalobkyně pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců na území České republiky stanovil prvoinstanční orgán žalobkyni k vycestování dobu 20 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Prvoinstanční orgán podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců na území České republiky uvedl, že se na žalobkyni nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 téhož zákona.

[2] Žalovaná v odůvodnění rozhodnutí o odvolání shrnula, že žalobkyně pobývala v České republice od roku 2007 na základě povolení k trvalému pobytu. Dne 10. 2. 2014 s ní správní orgán zahájil řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu pro podezření z uzavření účelového manželství. Jelikož se však žalobkyně nezdržovala na ohlášené adrese, správní orgán jí ustanovil opatrovníka a rozhodnutím ze dne 2. 10. 2017, č. j. OAM-327-25/ZR-2014, jí podle § 87l odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců na území České republiky zrušil povolení k trvalému pobytu se lhůtou k vycestování do třiceti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 25. 10. 2017, přičemž stěžovatelka byla kontrolována hlídkou Policie České republiky dne 1. 3. 2018 na adrese P. X, P. X. Žalovaná proto dovodila, že žalobkyně neoprávněně pobývala na území České republiky ode dne 25. 11. 2017 do dne 1. 3. 2018, nikoliv již od 26. 10. 2017, jak mylně uvedl prvoinstanční orgán. Vzhledem k tomu, že správní vyhoštění lze uložit maximálně na dobu tří let, prvoinstanční orgán stanovil délku vyhoštění žalobkyně při spodní hranici zákonného rozpětí, což podle žalovaného odpovídá délce neoprávněného pobytu žalobkyně na území České republiky.

[3] Žalovaná nepřisvědčila odvolací námitce, že žalobkyně nevěděla o zrušení jejího povolení k trvalému pobytu. Příslušný správní orgán žalobkyni ustanovil v řízení o zrušení trvalého pobytu opatrovníka toliko v důsledku skutečnosti, že po dobu několika let nedbala své povinnosti hlásit správním orgánům změnu pobytu a pro správní orgány tak nebyla dostupná. Ostatně, žalobkyně neohlásila ani změnu osobního stavu a v dostupných informačních systémech tak byla vedena jako manželka J. Š., přestože byli ke dni 13. 1. 2016 rozvedeni. Žalovaná dovodila, že se žalobkyně účelově vyhýbala řešení svých pobytových otázek a nemůže se tak dovolávat neznalosti rozhodnutí, kterým jí příslušný správní orgán zrušil povolení k trvalému pobytu. S poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010 - 74, žalovaná doplnila, že ani absence úmyslu žalobkyně nebrání jejímu správnímu vyhoštění. K námitce, že prvoinstanční orgán rozhodl o správním vyhoštění žalobkyně v jediném dni, žalovaná vyložila, že § 169t odst. 11 zákona o pobytu cizinců na území České republiky stanoví pro vydání předmětného rozhodnutí lhůtu sedmi dnů. Zákon nikterak nevylučuje, aby správní orgán rozhodl během jediného dne a v obdobných případech je to běžné. Žalobkyně měla možnost vyjádřit se ke všem relevantním skutečnostem, přesto neučinila žádné tvrzení, které by nasvědčovalo tomu, že je potřeba provést další šetření. K námitce nepřiměřenosti správního vyhoštění k soukromému a rodinnému životu žalobkyně žalovaná uvedla, že žalobkyně se v prvoinstančním řízení vůbec nezmínila, že v České republice žije ve společné domácnosti se svým druhem. Tato okolnost nevyplynula ani z

pobytové kontroly žalobkyně. Podle žalované přitom bylo na žalobkyni, aby přesvědčivým způsobem tvrdila skutečnosti svědčící v její prospěch, popřípadě, aby o těchto tvrzeních nabídla důkazy. Prvoinstanční orgán v této souvislosti nemohl pochybit, protože žalobkyně tvrdila, že je stále vdaná a správní vyhoštění by byl problém pro jejího manžela. Žalovaná se proto rozhodla k odvolacím námitkám žalobkyně ohledně společného života s jejím druhem nepřihlížet. Shrnula, že žalobkyně je zdravá a není takového věku, aby se nedokázala reintegrovat do vietnamské společnosti, ve které žila po většinu svého života. Žalobkyně má ve Vietnamu dvě dospělé děti, které by jí mohly pomoci vytvořit si nové zázemí. Nadto, žalobkyně ani po čtrnácti letech v České republice neovládá český jazyk, nemá v České republice žádné závazky či pohledávky, nesdílí společnou domácnost s občanem Evropské unie a nemá na území České republiky žádnou vyživovací povinnost. Sama žalobkyně v řízení uvedla, že má dostatek prostředků na vycestování a v případě správního vyhoštění vycestuje dobrovolně. Žalovaná uzavřela, že správním vyhoštěním žalobkyně na dobu jednoho roku nedojde k nepřiměřenému zásahu do jejího rodinného a soukromého života.

[4] Rozsudkem ze dne 20. 8. 2018, č. j. 13 A 72/2018 - 25, Městský soud v Praze zamítl žalobu proti popsanému rozhodnutí žalované. V odůvodnění rozsudku soud připomněl znění § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců na území České republiky a § 119a odst. 2 téhož zákona. K námitce, že správní orgány nepřiměřeným způsobem zasáhly do práva žalobkyně na soukromý a rodinný život, soud odkázal na odůvodnění žalovaného rozhodnutí a ztotožnil se s ním. Dodal, že žalobkyně se v prvoinstančním řízení nikterak nezmínila o vztahu s panem C. T. X., přičemž odmítl, že by jej mohla v důsledku nedorozumění označit za manžela. V této souvislosti totiž žalobkyně uvedla příjmení bývalého manžela, byť tak učinila zkomoleně, se špatným datem narození a bez jména, které si nepamatovala. Nadto, výslech v prvoinstančním řízení probíhal za přítomnosti tlumočnice a žalobkyně prohlásila, že se seznámila se spisovou dokumentací a nežádá další doplnění. Z uvedených důvodů Městský soud v Praze konstatoval, že námitka o nedostatečném zjištění skutkového stavu či nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně nemůže obstát. Vzhledem k těmto závěrům soud neprovedl ani důkaz čestným prohlášením pana C. T. X., které žalobkyně přiložila k žalobě. K námitce, že žalobkyně má v České republice dceru, Městský soud v Praze uvedl, že má rovněž dvě dcery ve Vietnamu, se kterými byla dosud v telefonickém kontaktu. Po realizaci správního vyhoštění tak může být žalobkyně v telefonickém kontaktu s dcerou, která pobývá v České republice. Soud přisvědčil žalované, že provedení správního řízení o správním vyhoštění v průběhu jediného dne je běžnou praxí cizinecké policie. Žalobkyně byla řádně poučena o svých právech, a to včetně práva zvolit si zástupce. Při výslechu výslovně uvedla, že zástupce nepožaduje. Nadto potvrdila, že se seznámila se spisovou dokumentací a nepožaduje žádná doplnění. K námitce, že protokol z výslechu obsahuje toliko kusé věty, které však žalobkyně nepoužila, Městský soud v Praze poukázal na skutečnost, že žalobkyně za přítomnosti tlumočnice potvrdila správnost a úplnost protokolu a nerozporovala jej ani v odvolacím řízení.

[5] K námitkám ohledně rozhodnutí, kterým příslušný správní orgán zrušil povolení k trvalému pobytu žalobkyně, soud uvedl, že žalobkyni nebylo možné doručit oznámení o zahájení řízení, protože se nezdržovala na ohlášené adrese a správním orgánům neoznámila

její změnu. Příslušný správní orgán proto postupoval v souladu se zákonem a ustanovil jí opatrovníka. Námitky, že si žalobkyně zřídila službu dosílání pošty na novou adresu, popřípadě, že ustanovený opatrovník dostatečně nehájil její práva, nemohou nic změnit na skutečnosti, že rozhodnutí o zrušení jejího povolení k trvalému pobytu nabylo právní moci. Na věci rovněž nic nemění, že žalobkyni byla jako opatrovnice ustanovena Arcidiecézní charita Praha, Středisko Migrace. Podle soudu se nejednalo o zaměstnance správního orgánu, jak naznačovala žalobkyně. Městský soud v Praze na okraj podotkl, že zrušení trvalého pobytu žalobkyně bylo zcela na místě, neboť z protokolu o jejím výslechu v nyní projednávané věci vyplývá, že žalobkyně neznala základní osobní údaje jejího bývalého manžela. Soud připustil, že žalobkyně nemusela vědět o protiprávnosti pobytu na území České republiky, to však toliko v důsledku vlastního pochybení. Žalobkyně měla a mohla vědět, že již na území České republiky nemá žádné pobytové oprávnění. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu správní vyhoštění nemá sankční povahu a jeho zákonná konstrukce správním orgánům neumožňuje úvahu, zda jej aplikují. V daném případě Městský soud v Praze uzavřel, že došlo k naplnění všech podmínek pro správní vyhoštění, na čemž nemůže nic změnit, že si žalobkyně po 14 letech přivykla na život v České republice.

II. Obsah kasační stížnosti

[6] Proti uvedenému rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V ní namítla, že správní orgány nepostupovaly správně, dostatečně nezdůvodnily své rozhodnutí a zatížily je tak nepřezkoumatelností, přičemž stejný nedostatek přenesl Městský soud v Praze i do napadeného rozsudku. Stěžovatelka shrnula důvody své žaloby a zdůraznila, že prvoinstanční řízení proběhlo během jediného dne, a to přesto, že se poprvé dozvěděla o porušení svého pobytového režimu až od prvoinstančního orgánu. V této souvislosti namítla, že již řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu bylo stiženo nedostatky, neboť jí příslušný správní orgán v rozporu s nálezem Ústavního soudu ve věci sp. zn. I. ÚS 559/2000 ustanovil opatrovníka, který nedbal jejích zájmů. Stěžovatelka uvedla, že na adrese P. X, P. X, bydlí nepřetržitě již 3 roky a z předchozí adresy měla zřízenou dosílku pošty. Při výslechu v prvoinstančním řízení neuvedla, že žije ve společné domácnosti s českým státním občanem, panem C. T. X., toliko v důsledku nepochopení dotazu, popřípadě v důsledku špatného překladu a záměny pojmů druh a manžel. Prvoinstanční orgán ostatně mohl tuto skutečnost zjistit z pobytové kontroly, kterou u ní provedl. Nadto stěžovatelka nevěděla, že její předchozí manželství s panem J. Š. bylo rozvedeno, v úředních věcech se neorientuje a není schopná je adekvátně řešit. Stěžovatelka kromě toho vypověděla, že nesdílí domácnost s občanem Evropské unie, popřípadě České republiky. Správní orgány se tak měly zaměřit na rozpor tohoto tvrzení s tvrzením, že správní vyhoštění bude pro jejího manžela problematické. Stěžovatelka namítla, že žalovaná porušila § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť v rozporu s povinností zjistit rozhodné skutečnosti sama, i bez návrhu, konstatovala, že po prvoinstančním orgánu nelze požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledával a opatřoval důkazy ve prospěch cizince. Stěžovatelka připustila, že z § 82 odst. 4 správního řádu vyplývá zásada koncentrace řízení a omezený revizní princip odvolacího řízení, avšak v řízení

zahájeném z moci úřední měla žalovaná řádně přezkoumat všechny odvolací námitky a tvrzení stěžovatelky, i když je neuplatnila v prvoinstančním řízení. Stěžovatelka v této souvislosti uvedla, že prvoinstanční řízení proběhlo velmi rychle a nebyla v něm zastoupena. Zmínila, že prvoinstanční orgán měl vůči ní zvýšenou poučovací povinnost.

[7] Stěžovatelka nastínila, že v České republice žije již 14 let, po dobu povoleného pobytu pracovala v nehtovém studiu, nikterak nezatěžovala sociální systém, platí si zdravotní pojištění a je bezúhonná. V současnosti stěžovatelku zajišťuje její partner, který je stejně jako jeho dvě děti občanem České republiky, má zde rodinné a pracovní závazky, a stěžovatelku proto nemůže následovat do Vietnamu. Stěžovatelka má sice ve Vietnamu dvě dospělé děti, avšak v České republice má dceru, se kterou se pravidelně stýká. V zemi původu nemá žádný majetek ani sociální zázemí a je již vyššího věku. Stěžovatelka uvedla kritéria přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění a uvedla, že je správní orgány, respektive Městský soud v Praze, posoudil v rozporu se čl. 11 odst. 1 písm. d) směrnice Rady 2003/109/ES, o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, tedy že nadřadil zájem státu na dodržování pobytového režimu cizince nad sociální a rodinná práva stěžovatelky a jejího partnera. Vzhledem k tomu, že soud odmítl žalobní námitky stěžovatelky o nepřiměřenosti zásahu správního vyhoštění do jejího soukromého a rodinného života s odůvodněním, že se o svém partnerovi poprvé zmínila až v odvolacím řízení, pominul koncepci revizního principu řízení zahajovaných z úřední povinnosti a nedostál tak své přezkumné povinnosti. Městský soud v Praze v této souvislosti vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nevypořádal se řádně s jejími námitkami, což mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí.
[8] Stěžovatelka dodala, že správní vyhoštění na dobu jednoho roku je velmi přísné, a to i s ohledem na skutečnost, že pro ni bude obtížné získat znovu pobytový status za účelem sloučení rodiny s partnerem, a hrozí jí tak zpřetrhání rodinných vazeb. K tomu přispívá i věk stěžovatelky, její neobratnost v úředních záležitostech a délka řízení na zastupitelském úřadě v Hanoji. Pokud by správní orgány uznaly, že stěžovatelka vede spolu s partnerem v České republice společnou domácnost, mohly by jí stanovit povinnost opustit území České republiky podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, což by bylo adekvátnější opatření.

[9] Vzhledem ke všem výše uvedeným námitkám stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení, popřípadě, aby zrušil i rozhodnutí obou správních orgánů a věc jim vrátil k novému projednání.

[10] Žalovaná nevyužila svého práva a ke kasační stížnosti se nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to z toho důvodu, že přiznáním odkladného účinku se podle § 73 odst. 3 s. ř. s. pozastavují účinky napadeného rozhodnutí pouze do skončení řízení před soudem. Rozhodování o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku by tedy

nemělo žádný smysl za situace, kdy se řízení tímto rozsudkem končí a rozsudek je vydán neprodleně po nezbytném poučení a po obdržení spisové dokumentace.

[12] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. V kasační stížnosti stěžovatelka označila důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[13] Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. „[k]*asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.*“ Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen.

[14] Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. „[k]*asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost*“.

[15] Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. „[k]*asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.*“

[16] Kasační stížnost je důvodná.

[17] Nejvyšší správní soud v prvé řadě předesílá, že není oprávněn hodnotit zákonnost řízení a rozhodnutí, kterým Ministerstvo vnitra zrušilo povolení k trvalému pobytu stěžovatelky a stanovilo jí lhůtu k vycestování z území České republiky v délce trvání do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí, neboť v nyní posuzované věci stěžovatelka brojila proti rozhodnutí o správním vyhoštění. Přestože spolu obě rozhodnutí souvisejí, první z nich již nabylo právní moci, platí u něj presumpce správnosti a nebylo v této věci napadeno. Městskému soudu v Praze je však třeba v této souvislosti přisvědčit, že i kdyby stěžovatelka skutečně nevěděla, že jí Ministerstvo vnitra zrušilo povolení k trvalému pobytu, stalo se tak výlučně v důsledku skutečnosti, že nesplnila vlastní povinnost informovat správní orgány o změně pobytu podle § 98 odst. 1 zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Na uvedeném závěru nemůže nic změnit námitka, že si stěžovatelka zřídila službu dosílky do nového bydliště, neboť soukromoprávní ujednání s poštovním doručovatelem nemůže nahradit splnění zákonem stanovené povinnosti. Nejvyšší správní soud stěžovatelce nepřisvědčil, že prvoinstanční orgán pochybil již provedením celého řízení o jejím správním vyhoštění v jediném dni. Předně je třeba zdůraznit, že řízení o správním vyhoštění probíhá ve velmi krátkém časovém rámci, neboť

podle první věty § 169t odst. 11 zákona o pobytu cizinců na území České republiky „[r]*ozhodnutí o správním vyhoštění policie vydá ve lhůtě do 7 dnů ode dne zahájení řízení.*“ Je tedy jen přirozené, že správní orgány mají nastavené rozhodovací mechanismy tak, aby dokázaly rozhodnout ještě dříve. Nadto, stěžovatelka v protokolu o výslechu účastníka správního řízení ze dne 2. 3. 2018 výslovně uvedla, že je schopná sepsání protokolu, nežádá přítomnost právního zástupce, rozumí přítomné tlumočnici a souhlasí, aby jí tlumočila. Nad rámec odpovědí na položené otázky stěžovatelka nechtěla nic dalšího sdělit a nezmínila se, že by potřebovala více času k zaujetí stanoviska, neboť ji nově zjištěné informace zaskočily. Po seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí stěžovatelka uvedla, že nežádá změny ani doplnění spisu či další vyjádření. Z uvedeného je tedy zřejmé, že stěžovatelka nedala prvoinstančnímu orgánu žádný důvod, proč by měl správní řízení vést déle. K obecné námitce, že prvoinstanční orgán měl vůči stěžovatelce zvýšenou poučovací povinnost, Nejvyšší správní soud nezjistil, v čem měl tuto povinnost porušit.

[18] Nejvyšší správní soud neuvěřil tvrzení stěžovatelky, podle něhož v prvoinstančním řízení neuvedla, že žije ve společné domácnosti s panem C. T. X. v důsledku nepochopení dotazu, popřípadě v důsledku špatného překladu a záměny pojmů druh a manžel. Stěžovatelka na otázku prvoinstančního orgánu: „*Jaký je Váš rodinný stav?*“ odpověděla: „*Jsem vdaná, mám tři děti.*“ A dále na otázku: „*Jak se jmenuje Váš manžel a kdy se narodil a jaké je národnosti?*“ odpověděla: „*S.* X [sic!]*, jméno si nepamatuji, on je Čech*“. Z výše uvedené odpovědi je zřejmé, že stěžovatelka hovořila toliko nepřesně o J. Š., narozeného dne X, nikoliv o partnerovi, jehož zmínila až v odvolacím řízení, tj. o panu C. T. X., narozeného dne X. Z výpisu z evidence obyvatel, založeném ve spisové dokumentaci, přitom vyplývá, že J. Š. je ode dne 13. 1. 2016 rozvedený a má trvalý pobyt na jiné adrese, než kterou uvedla stěžovatelka jako své bydliště. Na otázku prvoinstančního orgánu: „*Máte na území ČR či Evropské unie osobu, kvůli které by skončení vašeho pobytu na území bylo z hlediska zásahu do rodinného a soukromého života nepřiměřené?*“ stěžovatelka odpověděla: „*Pro mého manžela bude problém skončení mého pobytu.*“ I kdyby stěžovatelka nevěděla, že její manželství s J. Š. již bylo rozvedeno, jak později zpochybnila v žalobě, musela by si být vědoma, že spolu nevedou žádný rodinný život a že v tomto směru J. Š. nemůže být dotčen. Dobrou víru stěžovatelky odpovídat prvoinstančnímu orgánu úplně a pravdivě přitom neprokazuje ani skutečnost, že na otázku: „*Sdílíte v České republice s občanem Evropské unie společnou domácnost*“ odpověděla: „*Ne nesdílím s občanem EU a ČR*“. Samotná skutečnost, že výpověď stěžovatelky není zcela konzistentní, pak nikterak neprokazuje, že měla v úmyslu uvést pravdivé skutečnosti. Stěžovatelka podle Nejvyššího správního soudu při výslechu v prvoinstančním řízení záměrně vypovídala o svém rodinném a soukromém životě zavádějícím až nepravdivým způsobem. Přestože prvoinstanční orgán věděl, že mu stěžovatelka zatajuje informace, nebyl povinen vlastní činností zjišťovat, jaký je její skutečný soukromý a rodinný život. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012 - 21, konstatoval, že „[...] *ačkoli je řízení o správním vyhoštění zahajováno z moci úřední (ex offo), nelze po příslušném správním orgánu požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledával a opatřoval důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch stěžovatele, tj. které by se týkaly i nepřiměřenosti tvrzeného zásahu vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Je zejména na samotném cizinci, aby přesvědčivým způsobem tvrdil, že v jeho případě existuje překážka bránící vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, případně o tom nabídl důkazy. Lze*

pouze zopakovat, že cizinec, jemuž hrozí vyhoštění, by se měl ochrany svých práv aktivně domáhat tak, aby v řízení mohlo být zjištěno a prokázáno, že chráněná práva budou realizací vyhoštění nepřiměřeně zasažena". Prvoinstanční orgán svými otázkami poskytl stěžovatelce prostor, aby uvedla všechny relevantní informace o soukromém a rodinném životě, který vede na území České republiky. Skutečnost, že se rozhodla tuto příležitost nevyužít, nemůže jít k tíži prvoinstančního orgánu. Nejvyšší správní soud proto nepřisvědčil námitce, že prvoinstanční orgán postupoval v rozporu s § 50 odst. 3 správního řádu. Prvoinstanční orgán se podle Nejvyššího správního soudu řádně vypořádal se všemi tvrzeními stěžovatelky o jejím soukromém a rodinném životě na území České republiky, které uplatnila v prvoinstančním řízení.

[19] Přestože dle Nejvyššího správního soudu prvoinstanční orgán v posuzované věci nikterak nepochybil, dopustila se pochybení žalovaná, neboť se v odůvodnění svého rozhodnutí výslovně odmítla zabývat novými tvrzeními stěžovatelky o jejím soukromém a rodinném životě (viz str. 8 žalobou napadeného rozhodnutí). Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011 - 48, konstatoval, že „[p]*odle § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu z roku 2004 v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena; toto ustanovení je tak ve vztahu k § 82 odst. 4 téhož zákona lex specialis. Má-li správní orgán povinnost zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena i bez návrhu (z logiky věci bez návrhu toho, komu má být povinnost uložena), nemůže se správní orgán ohledně návrhů takové osoby na provedení dalších důkazů současně dovolávat § 82 odst. 4 správního řádu. Ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu na řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, nedopadá.*" Vzhledem ke skutečnosti, že řízení o správním vyhoštění je řízením o uložení povinnosti, stěžovatelka v odvolacím řízení nebyla omezena zásadou koncentrace, mohla uvádět i nová skutková tvrzení a žalovaná byla povinna je posoudit. Žalovaná však na nově uplatněné tvrzení stěžovatelky o jejím soužití s panem C. T. X. nesprávně aplikovala zásadu koncentrace, a odmítla se jimi zabývat, v důsledku čehož je žalobou napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Samotná skutečnost, že nové tvrzení stěžovatelky odporuje tomu, které přednesla v prvoinstančním řízení, může mít vliv na posouzení nového tvrzení, nevylučuje však, že jej žalovaná musí řádně zhodnotit. Městský soud v Praze v popsaném postupu žalované ani v žalobou napadeném rozhodnutí neshledal žádné pochybení (viz odstavec 12 a 13 odůvodnění kasační stížností napadeného rozsudku), a tím zatížil vlastní rozsudek nezákonností.

[20] Vzhledem ke zjištěnému pochybení, které odůvodňuje závěr o důvodnosti kasační stížnosti, se Nejvyšší správní soud nezabýval zbylými kasačními námitkami stěžovatelky, neboť ty bude možné posoudit až poté, co žalovaná provede odvolací řízení bez vad a vydá přezkoumatelné rozhodnutí o odvolání.

IV. Závěr

[21] Podle § 110 odst. 1 věty první před středníkem s. ř. s. platí, že „[d]*ospěje-li Nejvyšší správní soud k tomu, že kasační stížnost je důvodná, rozsudkem zruší rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátí k dalšímu řízení, pokud ve věci sám nerozhodl způsobem podle odst. 2.*"

Podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. „[z]*ruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může podle povahy věci sám rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu nebo vyslovení jeho nicotnosti; ustanovení § 75, § 76, a § 78 se použijí přiměřeně.*“ Vzhledem k tomu, že v daném případě je zřejmé, že Městský soud v Praze měl zrušit rozhodnutí žalované již v žalobním řízení, Nejvyšší správní soud zrušil nejen jeho rozsudek, ale i rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení, ve kterém bude vázána shora uvedeným právním názorem, a proto posoudí i nová tvrzení stěžovatelky o jejím soukromém a rodinném životě, která nově uplatnila až v odvolacím řízení.

[22] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl; proto musí rozhodnout i o náhradě nákladů celého soudního řízení. O náhradě nákladů řízení před Městským soudem v Praze a řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že stěžovatelka má vůči žalované právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložila, neboť měla ve věci plný úspěch (§ 60 odst. 1 věty první za použití § 120 s. ř. s.). Důvodně vynaložené náklady řízení tvoří odměna za zastupování stěžovatelky advokátkou.

[23] Odměnu za zastupování určil Nejvyšší správní soud podle § 11 odst. 1 písm. a), d), g) a j) ve spojení s § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, za tři úkony právní služby poskytnuté stěžovatelce v řízení o žalobě (převzetí zastoupení, podání žaloby, účast na jednání soudu) v celkové výši 9.300 Kč a dva úkony právní služby poskytnuté stěžovatelce v řízení o kasační stížnosti (podání kasační stížnosti a návrhu na přiznání odkladného účinku) v celkové výši 6.200 Kč. Všechny uvedené úkony jsou patrné ze spisové dokumentace. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu 300 Kč za každý z uvedených pěti úkonů, celkem 1.500 Kč. Nejvyšší správní soud stěžovatelce nepřiznal náhradu za právní úkon advokátky spočívající v převzetí a přípravě zastoupení v řízení o kasační stížnosti, jak požadovala, neboť náhradu za stejný úkon už jí přiznal v řízení o žalobě. Nejvyšší správní soud stěžovatelce rovněž nepřiznal požadovanou náhradu nákladů za úkon spočívající v poradě s advokátkou před podáním kasační stížnosti, neboť stěžovatelka nedoložila, že k této poradě došlo, popřípadě, jak dlouho trvala. Zástupkyně stěžovatelky prokázala, že je plátkyní daně z přidané hodnoty, proto součást nákladů tvoří rovněž tato daň ve výši 3.570 Kč, tj. 21 % z částky 17.000 Kč.

[24] Celkové důvodně vynaložené náklady stěžovatelky činí 20.570 Kč, proto Nejvyšší správní soud uložil procesně neúspěšné žalované povinnost zaplatit úspěšné stěžovatelce na náhradě nákladů řízení tuto částku k rukám její zástupkyně. Ke splnění této povinnosti stanovil soud přiměřenou lhůtu třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2018

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu